

Augustus
Jaargang 22, nummer 4

Inhoud

GLB 2023: bedrijfs- toeslag € 200 - € 250/ha (Extra) eisen voor basispremie	1
Ecoregeling: meer dan financiële keuze	2
Hanteer nieuwe pachtnormen 2021	3
Stimulans omschakeling verduurzaming	4

Meer informatie en/of advies

Via **Agro-actualiteiten** houden wij u op de hoogte van allerlei ontwikkelingen die mogelijk belangrijk kunnen zijn voor uw bedrijfsvoering.

Mocht deze informatie aanleiding geven om tot actie over te gaan? Overweeg dan altijd of extra advies gewenst of misschien zelfs noodzakelijk is.

Op de achterzijde van deze nieuwsbrief treft u onze contactgegevens aan.

Tot uw dienst.

De redactie

GLB 2023: bedrijfstoeslag € 200 - € 250/ha

Opvallend in het nieuwe GLB, wat gaat gelden van 2023 t/m 2027, is dat de vergroeningspremie vervalt. Om alleen de basispremie te ontvangen, moet wel aan vergelijkbare (vergroenings-)eisen worden voldaan. Mede door verschuivingen in budgetten ontvangt u straks een lagere bedrijfstoeslag.

Onderdelen GLB 2023

Net als nu zal ook het nieuwe GLB bestaan uit 'rechtstreekse betalingen' en 'plattelandsontwikkeling'. De rechtstreekse betalingen bestaan vanaf 2023 uit:

- Basispremie.
- Ecoregeling.
- Steun Jonge landbouwers.
- Gekoppelde inkomenssteun.

Vergroeningspremie vervalt

Vanaf 2023 ontvangt u geen vergroeningspremie meer. Om de basispremie te kunnen ontvangen, moet u wel aan de basisvoorwaarden voldoen (zie volgende pagina). De voorwaarden zijn in hoofdlijnen vergelijkbaar met de huidige basis-en vergroeningseisen. Maar soms gelden voor uw bedrijf strengere voorwaarden.

Ecoregeling

U kunt wel een extra vergoeding krijgen als u aan de 'ecoregeling' meedoet. Hiervoor moet u wel (extra) maatregelen op uw bedrijf doorvoeren.

Lagere bedrijfstoeslag

Een aanzienlijk deel van het budget voor rechtstreekse betalingen moet aan de 'ecoregeling' worden besteed. Daarnaast wil Nederland extra budget overhevelen naar plattelandsontwikkeling. De exacte keuzes hierin zijn nog niet bekend. De inschatting is wel dat hierdoor de basispremie tussen € 200 en € 250 per hectare komt te liggen. Dit is beduidend lager dan de basis- én vergroeningspremie die u nu ontvangt (circa € 370/ha).

Nationaal Strategisch Plan

Nog niet alle details van het nieuwe GLB zijn bekend. Ook kan Nederland hier zelf nog keuzes in maken. Voor het eind van dit jaar worden deze keuzes vastgelegd in het Nationaal Strategisch Plan (NSP).

Door de lagere bedrijfstoeslag vermindert uw inkomenssteun aanzienlijk. Houd bij uw financiële plannen rekening met deze verlaging.

Betalingsrechten vervallen

Vanaf 2023 vervallen de betalingsrechten. De uitbetaling basispremie en ecoregeling vindt dan plaats over alle subsidiabele hectares.

Lagere basispremie in 2022

In 2022 wordt extra budget overgeheveld naar 'plattelandsontwikkeling'. De waarde van de betalingsrechten zal hierdoor met circa € 30 per recht dalen.

Subsidies 'economisch herstel'

In het kader van het Europees 'Economisch Herstelfonds' zijn twee subsidieregelingen aangekondigd:

- Een investeringsregeling.
- Een samenwerkingsregeling.

Beide subsidieregelingen zijn bedoeld voor 'groen-economisch herstel' en moeten bijdragen aan milieu- en klimaatdoelen. Het is de bedoeling dat deze subsidies in december 2021 worden opgesteld.

Melden wijziging EA-vanggewas

Heeft u met de Gecombineerde opgave (GO) aangegeven, dat u een EA-gewas teelt na de hoofdteelt? Dan moet u eventuele wijzigingen tijdig doorgeven aan RVO.

Het betreft de volgende wijzigingen:

- **Zaaidatum EA-vanggewas of oogstdatum hoofdteelt.**
Dit moet u uiterlijk op de zaai- of oogstdatum doorgeven.
- **Gewas of categorie.**
Wijzigingen in gewas en/of categorie (cat. 1: zaaien na hoofdteelt, cat. 3: onderzaai) moet u uiterlijk 15 oktober doorgeven.
- **Telen op ander perceel.**
U kunt t/m 15 oktober (of eerdere zaaidatum) doorgeven dat u een EA-gewas teelt op een perceel, waarbij u geen EA-gewas had aangegeven. Dit 'andere perceel' moet u wel met de GO hebben opgegeven.
Voldeed u nog niet aan de 5%-EA-eis? Dan mag u het 'andere perceel' niet gebruiken om alsnog aan deze eis te voldoen.

(Extra) eisen voor basispremie

Wilt u vanaf 2023 basispremie ontvangen? Dan moet u aan bepaalde basisvoorwaarden voldoen. Deze basisvoorwaarden lijken in hoofdlijnen op de huidige randvoorwaarden en vergroeningseisen. Er zijn echter ook wezenlijke verschillen, die soms een behoorlijke impact hebben.

Conditionaliteit

Deze basisvoorwaarden worden vanaf GLB 2023 'conditionaliteit' genoemd. U moet ook aan deze conditionaliteit voldoen als u steun wilt ontvangen vanuit de ecoregeling of het Agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb).

Onderdelen

De voorwaarden inzake conditionaliteit bestaan uit 'Beheerseisen' en 'Normen voor een 'goede landbouw- en milieuconditie' van de grond' (GLMC's).

Beheerseisen

De beheerseisen zijn vergelijkbaar met de huidige randvoorwaarden. Deze zijn gebaseerd op bestaande wet- en regelgeving, waaraan u nu ook al moet voldoen. Het zijn daardoor geen extra eisen. U kunt wel een korting krijgen als u niet aan deze eisen voldoet.

GLMC's

De GLMC's zijn nog niet helemaal in detail uitgewerkt, maar lijken deels op de huidige vergroeningseisen, zoals: blijvend grasland, verbod ploegen blijvend grasland in Natura 2000-gebied, gewasdiversificatie en tegengaan erosie (o.a. in provincie Limburg).

Daarnaast gaan ook nieuwe GLMC's gelden:

- Bescherming van veengebieden en wetlands (koolstofrijke bodems).
- Verplichte bufferstroken langs waterlopen, met mogelijk een vrijstelling in gebieden met veel sloten.
- Minimale bodembedekking, waarbij de teelt van (vang)gewassen in de winterperiode op uitgebreidere schaal verplicht lijkt te worden.
- Verplichte gewasrotatie (i.p.v. gewasdifferentiatie). Hierbij moet u op perceelsniveau ieder jaar een ander gewas telen (bepaalde teelten zijn uitgezonderd). Daarnaast misschien ook verplichte inzet rustgewassen.
- Instandhouding of aanleg van niet-productief areaal of landschapselementen. U kunt hierbij denken aan groene braak, bufferstroken, gras- en akkerranden, sloten, oeverranden, houtwallen en houdopstanden.

Vrijstelling

Heeft u tenminste 75% grasland? Of minder dan 10 ha bouwland? Dan bent u straks vrijgesteld van gewasrotatie/gewasdifferentiatie. Het is nog niet bekend of ook andere vrijstellingen gaan gelden.

Gevolgen sterk verschillend per bedrijf

De effecten van de GLMC's zijn per bedrijf sterk verschillend. Dit is o.a. afhankelijk van het areaal bouwland en/of in welk (veen)gebied uw bedrijf ligt.

Deels al aan voldaan?

Mogelijk voldoet u met de huidige vergroeningseisen en/of ANLb (gedeeltelijk) al aan de nieuwe GLMC's. Heeft u bijvoorbeeld nu akkerranden aangelegd? Dan tellen deze mogelijk mee als bufferstrook. Ook kunt u deze randen, wellicht samen met oeverranden en sloten, inzetten als niet-productief areaal.

Vaak extra maatregelen

Echter veel bedrijven zullen, in meer of mindere mate, extra maatregelen moeten treffen om aan de betreffende GLMC's te kunnen voldoen.

Met de huidige vergroeningseisen voldoet u wellicht deels aan de conditionaliteit. Echter vaak zult u extra maatregelen moeten nemen om volledig aan de 'conditionaliteit' te voldoen.

Ecoregeling: meer dan financiële keuze

Naast de basispremie kunt u een extra vergoeding krijgen vanuit de eco-regeling. Hieraan deelnemen zal vaak niet alleen een financiële afweging zijn. In de praktijk zijn veel bedrijven al bezig met maatregelen die 'meetellen' in het kader van de eco-regeling. Ook spelen andere overwegingen een rol.

Vrijwillig

U bent niet verplicht om aan de eco-regeling deel te nemen. Als u wel in aanmerking wilt komen voor een vergoeding uit de eco-regeling, dan moet u maatregelen nemen die positief werken op een vijftal thema's: klimaat, biodiversiteit, landschap, water en bodem.

Puntensysteem met integrale aanpak

Voor de eco-regeling geldt een puntensysteem. U moet op alle thema's een minimaal aantal punten scoren. Dit wordt gerelateerd aan de grootte en ligging van uw bedrijf. Hoe meer oppervlakte u heeft, hoe meer punten u voor uw bedrijf en per thema moet halen. Afhankelijk van het puntenaantal komt u in een bepaalde 'klasse'. Een hogere klasse betekent een hogere vergoeding.

Vergoeding per hectare.

U ontvangt geen vergoeding per maatregel, maar een *vergoeding per hectare*. De vergoedingen zijn nog niet definitief, maar als indicatie is genoemd: klasse 'brons' € 110/ha, klasse 'zilver' € 120/ha, klasse 'goud' € 130/ha. De vergoeding geldt voor *alle hectares* die u in gebruik heeft.

Goud voor biologisch

Heeft u een biologisch bedrijf? Dan valt u automatisch in de klasse 'goud'.

Maatregelen

De maatregelen die meetellen binnen de eco-regeling zijn nog niet definitief. Om een indruk te geven, staan hieronder enkele *voorbeelden* genoemd:

- Rustgewas, eiwitgewas, meerjarig gewas en/of groene braak.
- Gras/klover, kruidenrijk grasland en/of blijvend grasland.
- Gras- of akkerrand en/of ecologisch slootbeheer.
- Niet ploegen / niet scheuren.
- Maximale veebezetting per hectare.
- Landschapselementen.

Bestaande maatregelen tellen ook

Voert u een bepaalde maatregel al uit? Of is deze al aanwezig (bijv. landschapselement)? Dan mag u deze ook meetellen.

Soms ook voor conditionaliteit

Bepaalde maatregelen die voor de eco-regeling meetellen (niet productief areaal/landschapselement) mag u soms ook meetellen bij de conditionaliteit.

Overweging niet alleen financieel

Veel bedrijven treffen al maatregelen die straks meetellen bij de eco-regeling, zoals bijvoorbeeld akkerranden, kruidenrijk grasland, niet ploegen en/of landschapselementen. Met een 'beetje' extra kunt u wellicht voldoen aan een van de 'klassen'. Echter het 'vertrekpunt' is per bedrijf erg verschillend.

Overige overwegingen

Daarnaast kunnen ook de volgende overwegingen meespelen bij uw keuze:

- Effecten op langere termijn (bijv. verbeteren bodemkwaliteit).
- Bijdrage aan imago sector (bijv. positieve uitstraling akkerrand).
- Invulling toekomstige wetgeving (klimaat, milieu, biodiversiteit).

Het nieuwe GLB vraagt om nieuwe keuzes. Wij houden u op de hoogte en denken graag met u mee!

Stikstofmaatregelen melkvee

Minister Schouten heeft met diverse partijen uit de sector afspraken gemaakt om met managementmaatregelen de stikstofemissie op *sectorniveau* verder terug te dringen. De maatregelen worden niet wettelijk verplicht voor u als individuele melkveehouder.

Het betreft de maatregelen:

- Maximaal ruw-eiwitgehalte in het melkveerantsoen naar 160 g RE/kg ds in 2025.
- Verhogen aantal uren weidegang vanaf 2022.
- Drijfmest verdund uitrijden op zandgrond. Het streven is om in 2025 de helft van de mest die met een zodebemester wordt uitgereden te verdunnen met water.

Begrotingsnormen sectoren

Onlangs zijn de begrotingsnormen voor de langere termijn gepubliceerd voor pluimvee-, varkens-, melkgeiten- en melkveehouderij. U kunt de begrotingsnormen gebruiken bij bedrijfsbegrotingen en bij het aanvragen van het Borgstellings-krediet MKB-landbouw (BL) en Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz).

Derogatie en bedrijfssplitsing

Wilt u uw bedrijf splitsen, waarbij u het oorspronkelijke bedrijf beëindigt? Dan kunt u nu uw derogatievergunning overdragen naar de twee nieuwe bedrijven.

Agenda

Uiterste datum

31 augustus

- Melden waterverdund uitrijden mest
  - Graslandvernietiging op zand-/lössgrond t.b.v. herinzaai (na melding)
  - Uitrijden drijfmest grasland
- 15 september
- Uitrijden drijfmest bouwland
  - Graslandvernietiging op klei-/veengrond
  - Aanwenden stikstofkunstmest (behalve uitzonderingen)
- 15 oktober
- Inzaaien EA-vanggewas

Hanteer nieuwe pachtnormen 2021

Voor het pachtjaar, dat begint vanaf 1 juli 2021, gelden nieuwe pachtnormen. Afhankelijk van het pacht prijsgebied stijgt of daalt de pacht prijs.

Pachtvormen

De vastgestelde pachtnormen gelden voor reguliere pacht en geliberaliseerde pachtvereenkomsten langer dan 6 jaar.

Stijgers en dalers bij pachtnormen

De pachtnormen dalen in acht van de veertien pacht prijsgebieden t.o.v. 2020 (1% tot 14%). De daling is het grootst in het gebied 'Veenkoloniën en Oldambt'. In de overige zes pacht prijsgebieden zijn de pachtnormen gestegen (2 tot 25%). De hoogste stijging geldt voor het 'Zuidwestelijk akkerbouwgebied'.

Agrarische bedrijfsgebouwen

De maximaal toelaatbare pacht prijzen voor agrarische bedrijfsgebouwen stijgen met 2,44%.

Agrarische woningen

De pacht prijs voor agrarische woningen blijft gelijk voor pachtvereenkomsten die zijn gesloten vóór 1 september 2007. Heeft u uw pachtvereenkomst vanaf 1 september 2007 afgesloten? Dan geldt een stijging van 1,3%

*Controleer of uw verpachter de juiste pacht prijs doorvoert.
Vragen? Informeer bij uw adviseur.*

Stimulans omschakeling verduurzaming

Binnen het 'Omschakelprogramma' is een pilot gestart. U kunt nu met gunstige voorwaarden, een achtergestelde lening afsluiten. Ook komt er een 'werkkapitaalregeling' en een 'subsidieregeling bedrijfsplannen'.

Omschakelprogramma

Met het 'Omschakelprogramma Duurzame Landbouw' stimuleert de overheid agrarische ondernemers om versneld om te schakelen naar 'een stikstofarmere, meer extensieve en meer duurzame bedrijfsvoering'.

Pilot Investeringsfonds

U kunt vanuit het pilotfonds een achtergestelde lening krijgen van max. € 400.000 voor investeringen die nodig zijn voor uw omschakeling. Uit een bedrijfsplan moet blijken op welke manier u bijdraagt aan de gestelde doelen. U kunt zich reeds aanmelden voor de pilot.

Werkkapitaalregeling

Neemt u deel aan het pilot-investeringsfonds of wilt u overschakelen naar biologische landbouw? Doe dan vanaf 1 september een beroep op de 'werkkapitaalregeling'. Hiermee kunt u tijdelijke liquiditeitstekorten opvangen.

Subsidieregeling bedrijfsplannen

Naar verwachting kunt u vanaf 1 november subsidie aanvragen voor het opstellen van een bedrijfsplan voor omschakeling. Deze subsidie krijgt u in de vorm van een voucher die u bij een 'BAS-adviseur' kunt verzilveren.

*Uw bedrijf verduurzamen? Informeer bij ons naar de mogelijkheden
binnen het 'Omschakelprogramma'.*

Deelstra Jansen administratie en advies aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook als gevolg van beslissingen en of handelingen gebaseerd op de informatie uit AgroActualiteiten. Raadpleeg altijd eerst uw vaste contactpersoon als u tot actie overgaat

Over ons

Deelstra Jansen administratie en advies is een zelfstandige allround adviesorganisatie op financieel, bedrijfskundig en fiscaal gebied voor ondernemers in het midden en kleinbedrijf en de agrarische sector. Met een team van goed opgeleide en betrokken medewerkers bieden wij onze klanten flexibele en efficiënte dienstverlening tegen een redelijke prijs op het gebied van:

- Samenstellen jaarrekening
- Bedrijfseconomisch advies
- Bedrijfsoverdracht
- Samenwerking
- Mestwetgeving
- Subsidies
- Inkomstenbelasting
- Omzetbelasting
- Vennootschapsbelasting
- Loonadministratie en personeelsbeleid
- Agrarische studiegroepen

Onze adviseurs

Ruurd Deelstra
Jules Jansen
Dineke Hof
Dukke Greidanus
Sjerp Jan Heeres
Jelle Zeilstra
Bertil van der Heide

Ons kantoor

Wismastate 9
8926 RA Leeuwarden
Postbus 52
8900 AB Leeuwarden
T 0888 - 18 18 18
F 0888 - 18 18 00

www.deelstrajansen.nl